

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain säännöstä kokeiluyksikön johtoryhmästä ehdotetaan täydennettäväksi niin, että kaksikielisissä kokeiluyksiköissä johtoryhmä jakaantuu suomen- ja ruotsinkielistä koulutusta käsitteleviin jaostoi-

hin. Esityksen tarkoitus on avata mahdollisuudet kaksikielisten kokeiluyksiköiden muodostamiseen.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on sen hyväksynyt.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain (391/91), jäljempänä kokeilulaki, tarkoittamalla kokeilutoiminnalla pyritään erityisesti oppilaitosten yhteistoimintaa hyväksi käyttäen etsimään keinoja peruskoulun jälkeisen koulutuksen kehittämistä varten. Nuorisoasteen koulutuksen kokeilussa pääsääntöisesti useampi ammatillinen oppilaitos ja lukio muodostavat kokeiluyksikön, jossa opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa useamman oppilaitoksen opintoja. Ammattikorkeakoulukokeiluissa pääsääntöisesti useampi opistoasteen ja ammatillisen korkeasteen koulutusta järjestävä ammatillinen oppilaitos muodostaa väliaikaiseksi ammattikorkeakouluksi nimitetyn kokeiluyksikön, jossa opinnot kehitetään ammattikorkeakoulututkinnoiksi johtaviksi koulutusohjelmiksi.

Valtioneuvosto on myöntänyt kokeiluluvan 16 nuorisoasteen koulutuksen kokeiluyksikölle, joihin kuuluu kaikkiaan 142 oppilaitosta, ja 22 väliaikaiselle ammattikorkeakoululle, joihin kuuluu kaikkiaan 85 oppilaitosta.

Sekä nuorisoasteen kokeiluyksiköt että väliaikaiset ammattikorkeakoulut ovat joko suo-

menkielistä tai ruotsinkielistä koulutusta järjestäviä yksiköitä, koska kokeilulainsäädäntöä valmisteltaessa päädyttiin siihen, että on taroituksenmukaista eriyttää kokeiluyksiköt opetuksen perusteella hallinnollisesti yksikieliksi. Tämän takia nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annettuun asetukseen (392/91), jäljempänä kokeiluasetus, otettiin säännös siitä, että kokeilusuunnitelmat laaditaan niin, että saman kokeiluyksikön opetuskieli kokeilussa on suomi tai ruotsi. Säännöksen perimmäisenä tarkoituksena oli turvata vähemmistökieliryhmän asema eikä sinänsä estää yhteistyötä yli kielirajojen.

Ammatilliset oppilaitokset ja lukiot sekä niiden ylläpitäjät ovat valmistelleet sekä nuorisoasteen koulutuksen kokeilussa että ammattikorkeakoulukokeilussa sellaisiakin kokeiluhankkeita ja tehneet kokeilulupahakemuksia, jotka merkitsisivät kaksikielisen kokeiluyksikön muodostamista. Kaksikieliset kokeiluyksiköt avaisivat opiskelijoille uusia opintomahdollisuuksia yli kielirajojen ja tukisivat muun muassa oppilaitosten kansainvälistymistä. Tämän takia kaksikielisten kokeiluyksiköiden muodostamisen tulisi olla mahdollista. Kokeiluyksikön tulisi kuitenkin tällaisessakin tapauk-

sessä sisäisen hallintonsa osalta toimia niin, että molempien kieliryhmien asema olisi tasapuolisesti järjestetty siten, ettei vähemmistökieliryhmä jäisi hallinnollisesti vähemmistöasemaan. Vastaava järjestely on toteutettu kunnan opetustoimen hallinnosta annetulla lailla (706/92) kaksikielisen kunnan opetustoimen hallinnossa.

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan, että kokeilulain 6 §:n säännöstä kokeiluyksikön johtoryhmästä täydennettäisiin lisäämällä pykälään uusi 4 momentti, jonka mukaan kaksikielisessä kokeiluyksikössä johtoryhmä jakaantuu suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen jaostoon, jotka käyttävät johtosäännössä tarkemmin määrätyllä tavalla johtoryhmän toimivaltaa. Tämän takia johtoryhmän kokoonpanossa tulee niin ikään ottaa tasapuolisesti huomioon molempien kieliryhmien edustus. Samalla ehdotetaan 6 §:n 1 momentti muutettavaksi vastaamaan kunnan opetustoimen hallinnosta annetun lain säännöstä kunnan opetushallinnon hallintoelimistä.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkamiestyönä opetusministeriössä. Esitysluonnoksesta on neuvoteltu Suomen Kuntaliiton kanssa.

4. Tarkemmat säännökset

Kokeiluasetuksen 26 §:n säännös kokeilusuunnitelmien laatimisesta niin, että saman kokeiluyksikön oppilaitosten opetuskieli on suomi tai ruotsi, on tarkoitus kumota.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on sen hyväksynyt.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (391/91) 6 §:n 1 momentti sekä
lisätään 6 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

6 §

Kokeilun johtoryhmä

Kokeiluyksikön oppilaitosten ylläpitäjät asettavat kokeilun johtamista ja kokeiluyksikön hallintoa varten johtoryhmän. Johtoryhmän tehtävistä ja asianomaisten oppilaitosten johtokuntien ja kunnan opetustoimen hallinnosta annetun lain (706/92) 2 §:ssä tarkoitetun monijäsenen toimielimen päätösvalan siirtämisestä johtoryhmälle säädetään asetuksella ja määrätään sen nojalla johtosäännössä.

— — — — —

Jos kokeiluyksikköön kuuluu suomen- ja ruotsinkielistä opetusta antavia oppilaitoksia, johtoryhmä jakaantuu suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen jaostoon. Jaostot käyttävät toimialallaan johtoryhmän päätösvaltaa sen mukaan kuin johtosäännössä tarkemmin määrätään. Kaksikielisen kokeiluyksikön johtoryhmän kokoonpanossa on tasapuolisesti otettava huomioon 2 momentissa tarkoitettu edustus molempien kieliryhmien osalta.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 29 päivänä lokakuuta 1993

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Riitta Uosukainen*

Laki

nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (391/91) 6 §:n 1 momentti sekä

lisätään 6 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Kokeilun johtoryhmä

Kokeiluyksikön oppilaitosten ylläpitäjät asettavat kokeilun johtamista ja kokeiluyksikön hallintoa varten johtoryhmän. Johtoryhmän tehtävistä ja asianomaisten oppilaitosten johtokuntien ja kunnan *koululautakunnan toimivallan* siirtämisestä johtoryhmälle säädetään asetuksella ja määrätään sen nojalla johtosäännössä.

6 §

Kokeilun johtoryhmä

Kokeiluyksikön oppilaitosten ylläpitäjät asettavat kokeilun johtamista ja kokeiluyksikön hallintoa varten johtoryhmän. Johtoryhmän tehtävistä ja asianomaisten oppilaitosten johtokuntien ja kunnan *opetustoimen hallinnosta* annetun lain (706/92) 2 §:ssä tarkoitetun *monijäsenisen toimielimen päätösvalan* siirtämisestä johtoryhmälle säädetään asetuksella ja määrätään sen nojalla johtosäännössä.

Jos kokeiluyksikköön kuuluu suomen- ja ruotsinkielistä opetusta antavia oppilaitoksia, johtoryhmä jakaantuu suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen jaostoon. Jaostot käyttävät toimialallaan johtoryhmän päätösvaltaa sen mukaan kuin johtosäännössä tarkemmin määrätään. Kaksikielisen kokeiluyksikön johtoryhmän kokoonpanossa on tasapuolisesti otettava huomioon 2 momentissa tarkoitettu edustus molempien kieliryhmien osalta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kuuta 199 .
